

Acıyı dövmenin psikolojisi yoktur

BİLGE YAĞMURLU

Mart ayının sonlarında burada "Acıyı Yuhalamanın Psikolojisi"ni yazmıştım. Bu bir anlama çabasıydı. Acıyı yuhalamanın psikolojisi klinikti, uzmanlık alanım değildi, buna çok girmemeye çalışmıştım. Amacım acıyı yuhalayanların psikolojisini anlatmaya çalışmaktı. Acıyı yuhalayanların toplulukçu değerleri kuvvetliydi, var olma amacıyla birbirlerine dayanmışlardı. Bazısı ancak bu hükümetle okuyabilmiş, ancak bu hükümetle iş bulabilmiş, ancak bu hükümetle makbul olabilmişti. Kendini aşağılayanlara inat aptal olmadıklarını kanıtlayacaklardı. Kanıtladılar da sahi. Aptal değil ama vicdansızın şakşakcısı, kabadayının hayranı olduklarını kanıtladılar. Hepsini anlayabilirdik, küçük görülmelerini, toplumda yer bulamamalarının verdiği üzüntüyü, değerli hissetme isteklerini, güçlü olma duygusundan vazgeçememelerini. Tüm bu insani durumların, insani başka durumları yitirmek pahasına istenmesini anlayabilirdik.

Ama artık anlayamayız. Acıyı dövmeyi hiçbir normal psikolojik mekanizma ile açıklayamayız.

Soma'daki maden faciasını izleyen olaylar, bunları gösteren videolar, gerçek olduğu bilinen ama yok varsayılması tercih edilen tapeler değildir. Bunlar yaşadığımız, dünyanın izlediği, dehşet verici hareketlerdir, olaylardır

Oturduğun yerden tavana bakınca gördüğünün yüzotuz katı yerin dibinde zifiri karanlıkta kalanların, aklının alamayacağı derinliklerde ölenlerin, haber alınamayanların, yüzlerce ölüye tek tek bakıp görünmeyen yüzlerinden, kolundaki dövmeden, çatık kaşından, kulağından oğlunu, eşini, kardeşini, babasını, torununu çıkartmaya çalışanların acısını dövmenin, yumruklaşmanın, tekmelemenin psikolojisi yoktur.

Ama sinmenin psikolojisi vardır. Başbakan ve ahalisinden dayan yiyen ama şikayet etmediğini duyurması gereken acılı insanın, arabada korumalar arasında şehir turu attırılan protestocunun, gözleri görmediği halde kendisine iş verildiği söylenenin, bakanın ziyaretine sevindiğini göstermesi için takla atıp oynaması istenenin, anasını da alıp oradan

götmesi gerekenin, evde zorla tutulanları duyanların, palalı adamların elini kolunu sallayarak dolaştığını görenlerin, termik santral açılışında "Sus nankörlük yapma. Ekmek bulamazsın yemeğe, ekmek gelince de tepersin" diye aşağılanların psikolojisi vardır. Cesur olmaya çalışan ama yurt dışında yayınlanan görüntüleri kendi ülkelerinde gösteremeyenlerin, iftira atılanların, ağlatılanların, işlerinden kovulanların, yerlerinden edilenlerin psikolojisi vardır.

Bu hem sinmenin, hem sindirmenin psikolojisidir. Dövülen, döven, en yetkili ve ehil adamlarını döven, en mazlum en çaresiz en acılı yurttaşlarını döven, döverek sindiren, döveni beğenen, maddi manevi ödüllendiren, dövme kültürünü yücelten bir psikolojidir bu.

Sindirmeye çalışana inat sinmemek lazım. Sindiği için AKP'ye oy verenler-

le, yükseldiği için oy verenerleri ayrıştırmak lazım. Dövülenle döveni, dövene destek olanı, dövenin hayranı olanı, dövene göz yumanı ayrıştırmak lazım. Acıyı yuhalayan dövülen, sinendir. Acıyı yuhalayan, acıyı dövendir. Yükselme veya yerini koruma arzusu ile acıyı dövvene yandaş olanla sinmek zorunda bırakılan ve kartını teslim edip mitinglerde sarı ve her koşulda onurlu bareti ile yer alanlar, her koşulda başına gelen her şiddete rağmen şikayet edemeyenler arasında büyük fark vardır.

Soma'daki maden faciasını izleyen olaylar, bunları gösteren videolar, gerçek olduğu bilinen ama yok varsayılması tercih edilen tapeler değildir. Bunlar yaşadığımız, dünyanın izlediği, dehşet verici hareketlerdir, olaylardır. Bundan sonrası zeka, iş ve eğitim gibi yaşam kaynaklarından mahrum olmak, ezilmek, mazlum olmak, toplulukçuluk, dindarlık vs ile açıklanamaz. Gerisi gerçek anlamıyla bir insanlık sınavıdır.

Soma'daki acıyı dövmeleri size insanlığınızı hatırlatsın.

*Koç Üniversitesi Psikoloji Bölümü